

CSANÁDY JÁNOS:

KERESEM RÉGI SZEMETEK

*Mi egykor rebbenéstelen
voltunk képesek szembenézni,
életünk úgy vágott jövőbe,
akár rakéta égbelöve:
seregek ereje dobogott
a rakétamotor csövében...
Mi egykor rebbenéstelen
tudtunk egymással szembenézni:
mi sütteti ma le szemünk, milyen
kudarcc vagy győzelem, amelynek
nem hiszünk teljes igazában?
Vagy tán meg sem ismerjük egymást,
s megvakultunk éjt nappá tévő
munkánk során, mikor a harcok
sasvijogású csőre vágott
sötét álmunkban is villámot?
Gördülnek a hétköznapiak,
csúcsforgalmas protokoll utcán,
röpködnek az újságlapok
helyi háborúk gyúltán-fültán:
s holnapi roppant háborúk
rémétől már nem ijedek,
mégis félelmem iszonyúbb,
pusztító atomháborút
idéz ide: az tébolyít meg,
ha napokhosszat hasztalan
keresem régi szemetek!*

A ZSÁK

Ez a tiszta elégedettség:
elérnek néha csendes esték,
üres zsákkal a szenes ember
befordul a grafithomályos
lépcsőházba, hol lábnyomába
antracitporra hull a festék,
és cseng a fagy, a rím: november,
december... már eltűnt a zsákkal.

A zsák, mint összekormozott
,ajzlapok, hátán lobogott,
s nemcsak akkor, de már előbb is,
a pincénél, s házunk előtt is
munkált a vágy eszem, szívem
összebolydult mélyeiben:
ha az a zsák olyan goromba,
kormos, oly szénporos nem volna,
fölhoznám, ha akarnám
azt az ötven kiló szenet,
— zengett bennem az üzenet —
ha volna olyan jelmezem,
nem volna gát négy emelet.

S éreztem én, kiknek csikordult
csontján haj de hány zsák megfordult
hajdan! s kibem homályosan
bármikor a szégyen suhan,
ha cseng a fagy, a rím, december,
s a szénpincében szenet rendel —
éreztem: végig itt viszem
hőtiszta szenesjelmezem!

ORDASOKNAK VALÓ DAL

A farkashasú fiúk közt nehéz volt
az éhes szemmel levillogó égbolt,
tudtuk, az élet nem múlhat sután;
feszes horpasszal csipőnkre csatolva
nadrágunk, ingünk, indultunk csaholva,
s szemünk megakadt egy-egy őzsután.

Mert kirajzottunk mi az üzemekből,
akár vad kölykök a farkasfészekből,
és sós íz nélkül nem múlt délután;
fülünkig fellüktető mámorokkal,
vért óhajtó torokkal, agyarokkal
ugrottunk össze egy-egy őzsután!

Mert bíbor volt a nő, akár palástja
spanyol arénák vadító fiának,
mint friss-meleg hús fogainkba-ásva,
úgy reszketett a vágy bennünk utána;
s gyengéden vettük fel, ha rátaláltak
agyaraink egy nyivó őzsutára!

A farkashasú fiúk közt nehéz volt,
de hol van immár szívem ifjúsága?
Mint svajci-óra, lapos lett az égbolt,
kivetnivaló anarchia régvolt
éveink emberformáló tusája.
Ordasok! Ahol vagytok még, halljátok:

a fiaknak nem késő okulása!
Kik éppúgy űzik vén suták gidáját,
a farkaskölykek vad energiáját
lényegesítsék át a tudományba!